

ΚΟΣΜΟΣ

ΑΡΣΗ ΚΥΡΩΣΕΩΝ 7 ΔΙΣΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΩΝ \$ ΣΤΗΝ ΤΕΧΕΡΑΝΗ

Συμφωνία ΗΠΑ-Ιράν για τα πυρηνικά, αντιδρά το Ισραήλ

Με το Ισραήλ να τη χαρακτηρίζει «ιστορικό λάθος», το Ιράν και οι έξι μεγάλες δυνάμεις κατέληξαν τα ξημερώματα της Κυριακής σε μια σημαντική συμφωνία, απότοκο της προσπάθειας προσέγγισης που ξεκίνησε με την εκλογή του **Χασάν Ροχανί** στην προεδρία της ισλαμικής δημοκρατίας. Η ομάδα των έξι δυνάμεων (ΗΠΑ, Ρωσία, Κίνα, Γαλλία, Βρετανία και Γερμανία) και οι διαπραγματευτές της Τεχεράνης κατέληξαν σε ένα πλαίσιο προτάσεων που κάνει δυσκολότερη την απόκτηση ατομικής βόμβας από το Ιράν και ταυτόχρονα δίνει χρόνο στις δύο πλευρές για μια τελική συμφωνία σε μια διένεξη που κρατά πάνω από δέκα χρόνια.

Βάσει της συμφωνίας, το Ιράν θα εξακολουθήσει να εμπλουτίζει ουράνιο αλλά σε χαμηλότερα ποσοστά από αυτά που χρειάζεται η κατασκευή πυρηνικού όπλου. Παράλληλα θα εξουδετερωθεί το στοκ εμπλουτισμένου ουρανίου σε ποσοστό 20% που διαθέτει ήδη η χώρα. Αυτό θα αυξήσει το χρόνο που θα χρειαστεί η Τεχεράνη σε περίπτωση που θελήσει να φτιάξει πυρηνικά όπλα.

Το Ιράν έχει παράσχει στη διεθνή κοινότητα καθημερινή πρόσβαση στις υπογείες εγκαταστάσεις της Νατάντζ και της Φορντόου, κάτι που όπως παραδέχονται δυτικοί αξιωματούχοι δίνει μεγαλύτερη διαφάνεια στο τι εργασίες γίνονται εκεί. Η συμφωνία εκμηδενίζει τις πιθανότητες το Ιράν να κατασκευάσει πυρηνική βόμβα χωρίς αυτό να γίνει αντιληπτό από τη διε-

ΚΩΣΤΑΣ ΠΛΙΑΚΟΣ
kpliakos@e-typos.com

θνή κοινότητα, εκτιμούν ειδικοί αναλυτές. Διπλωμάτες τονίζουν ότι μέχρι στιγμής δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι το Ιράν έχει κρυφές εγκαταστάσεις για τον εμπλουτισμό ουρανίου.

Τι κερδίζει τώρα το Ιράν με αυτή την υπαναχώρηση. Το άμεσο κέρδος της Τεχεράνης είναι ότι η διακοπή των κυρώσεων που προβλέπει η συμφωνία θα αποφέρει όφελος για το Ιράν 7 δισεκατομμύρια δολάρια. Το σημαντικότερο, όμως, και ο

Για «ιστορικό λάθος» μίλησε ο Νετανιάχου που δίνει «στο πιο επικίνδυνο κράτος του κόσμου τη δυνατότητα να αποκτήσει πυρηνικά όπλα»

λόγος για τον οποίο το Ισραήλ αντιδρά με σφοδρότητα είναι το γεγονός ότι η συμφωνία στην ουσία αναγνωρίζει το δικαίωμα της ισλαμικής δημοκρατίας στον εμπλουτισμό ουρανίου έστω και σε μικρό ποσοστό 5%. Με λίγα λόγια, όπως είπε και ο Χασάν Ροχανί, αναγνωρίζει στο Ιράν το δικαίωμα στην πυρηνική ενέργεια. Τη συμφωνία χαιρέτισε ο ανώτατος θρη-

σκευτικός ηγέτης του Ιράν, αγιατολάχ **Αλί Χαμενεΐ**, ενώ την ικανοποίησή της εξέφρασε και η αμερικανική πλευρά με τον πρόεδρο **Μπαράκ Ομπάμα** να χαρακτηρίζει τη συμφωνία ως «πρώτο σημαντικό βήμα» για μια συνολική επίλυση του θέματος που αφορά το ιρανικό πυρηνικό πρόγραμμα. «Η συμφωνία θα κάνει τον κόσμο πιο ασφαλή», δήλωσε ο Αμερικανός υπουργός Εξωτερικών, **Τζον Κέρι**, ενώ στο ίδιο μήκος ήταν και οι δηλώσεις του Γάλλου προέδρου, **Φρανσουά Ολάντ**, και του Ρώσου υπουργού, Εξωτερικών **Σεργκέι Λαβρόφ**.

Οσο για την αντίδραση του Ισραήλ, ο κ. Κέρι επικείμενη να υποβαθμίσει τις αντιδράσεις λέγοντας ότι δεν υπάρχει καμία διαφωνία των ΗΠΑ με το Ισραήλ για τον τελικό στόχο που είναι το Ιράν να μην αποκτήσει πυρηνική βόμβα.

Ο πρωθυπουργός του Ισραήλ, **Μπέντζαμιν Νετανιάχου**, δεν φάνηκε όμως να συμμερίζεται τις απόψεις του κ. Κέρι. Ο Ισραηλινός πρωθυπουργός δήλωσε ότι ο κόσμος έγινε πιο επικίνδυνος και μίλησε για «κακή συμφωνία» που δίνει «στο πιο επικίνδυνο κράτος του κόσμου τη δυνατότητα να αποκτήσει πυρηνικά όπλα».

Αναλυτές εκτιμούν ότι ο Νετανιάχου, που εδώ και μήνες βρίσκεται σε κόντρα με την Ουάσιγκτον για το θέμα του Ιράν, διακινδυνεύει να απομονωθεί με τη στάση του, λόγος για τον οποίο ο υπουργός Εξωτερικών, **Αβιγκντόρ Λίμπερμαν**, είπε χθες ότι «το Ισραήλ θα πρέπει τώρα να επανακαθορίσει τη στάση του».

Οι ΥΠΕΞ των έξι μεγάλων δυνάμεων, ο Ιρανός ομόλογός τους και η εκπρόσωπος της Ε.Ε., Κάθριν Αστον, αλληλοσυγχαίρονται στη Γενεύη μετά την επίτευξη της συμφωνίας.

ΕΞΑΛΛΗΛΗ Νετανιάχου και Λερούσσου

ΤΑ 5 ΣΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ

1 **Περιορισμός του εμπλουτισμού ουρανίου στο 5%.** Κάτω από αυτό το όριο πυρηνικής δραστηριότητας δεν μπορεί να προχωρήσει η διαδικασία κατασκευής ατομικού όπλου. Η διαδικασία εμπλουτισμού ουρανίου μέχρι το 5% μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στο εργοστάσιο του Μπουσέρ.

2 **Εξουδετέρωση των αποθεμάτων από το εμπλουτισμένο κατά 20% ουράνιο.** Η καταστροφή των ιρανικών αποθεμάτων του ουρανίου μειώνει τη δυνατότητα του Ιράν να προχωρήσει σε κατασκευή όπλων. Η Δύση υποψιάζεται ότι η Τεχεράνη έχει μεγάλες ποσότητες μετρίως (20%) εμπλουτισμένου ουρανίου.

3 **Στοπ στις νέες μηχανές φυγοκέντρησης.** Στόχος είναι να μείνουν ενεργές περίπου οι μισές μηχανές φυγοκέντρησης από τις 16.000 που έχει η Τεχεράνη για τον εμπλουτισμό ουρανίου.

4 **Αναστολή των εργασιών στον αντιδραστήρα του Αράκ.** Η σχεδιαζόμενη μεγάλη εγκατάσταση επεξεργασίας βαρέος ύδατος στο Αράκ του κεντρικού Ιράν προορίζεται για την ψύχρανση του πυρηνικού υλικού και την παραγωγή μη εμπλουτισμένου ουρανίου καθώς και την παραγωγή όπλων.

5 **Αποδοχή των συκνωμάτων επιθεωρήσεων από τους εμπειρογνώμονες του ΟΗΕ (την ΙΑΕΑ) και στη στρατιωτική περιοχή του Παρσίν.**